CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL K. ROEMER VAN 4 MEI 1972 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Verzoeker in het onderhavige geding is op 12 november 1958 als nachtwaker in dienst getreden van de Commissie van de Europese Economische Gemeenschap. Met ingang van 1 januari 1962 werd hij benoemd tot geschoold bediende in de rang D 2 en op 1 september 1963 werd hij bevorderd tot ploegbaas in de rang D 1. — In de periode van 19 oktober tot en met 28 november 1962 nam verzoeker blijkbaar deel aan een door de firma Machines Bull in België georganiseerde opleidingscursus, aan het eind waarvan hij een bewijs van bekwaamheid als „operator" ontving. Vervolgens werd hij met ingang van 1 oktober 1963 benoemd tot beambte in de rang C 3 en tewerkgesteld als „operator" (beambte voor de bediening van ponskaartenmachines) in het rekencentrum van de Commissie.

Volgens aankondiging COM 484-487/70 zou door een intern vergelijkend onderzoek op de grondslag van schriftelijke bewijsstukken bij deze dienst in vier vacatures in de loopbaan B 5/B 4 worden voorzien. De aan deze posten verbonden werkzaamheden waren omschreven als volgt: „Effectuer, sous contrôle, des travaux de bureau courants, et notamment: Gestionnaire d'une série de travaux administratifs ou statistiques; pupitreur à l'ordinateur et passage des travaux en „Operating system" sur ordinateurs de la 3eme génération". Gegadigden dienden aan de volgende voorwaarden te voldoen: „Connaissances du niveau de l'enseignement secondaire sanctionnées par un diplôme ou expérience professionnelle d'un niveau équivalent; expérience de travaux sur ordinateur en multiprogrammation; notions de programmation Cobol ou Assembler souhaitées; une certaine expérience appropriées à la fonction".

Ook verzoeker gaf zich op voor dit vergelijkend onderzoek. Het Directoraat-neraal Personeel en Algemeen Beheer deelde hem echter bij brief van 8 februari 1971 mede dat zijn sollicitatie niet in aanmerking had kunnen worden genomen. Bij navraag vernam hij uit een brief van 16 februari 1971 van het hoofd van de dienst Aanwerving, aanstelling, bevorderingen dat de jury zijn sollicitatie niet in aanmerking had genomen, omdat hij niet voldeed aan één der voorwaarden van de aankondiging.

Verzoeker nam hiermee geen genoegen en wendde zich op 25 maart 1971 met een administratieve klacht tot de voorzitter van de Commissie. Met deze op 29 maart 1971 ingeschreven klacht protesteerde hij tegen zijn uitsluiting van het vergelijkend onderzoek en verzocht hij op verschillende gronden vernietiging van deze beslissing. Toen hij hierop geen antwoord kreeg, stelde hij op 23 juli 1971 beroep in bij het Hof van Justitie met verzoek:

— te verstaan dat de aankondiging van een vergelijkend onderzoek het niveau der verlangde ervaring nader dient aan te geven;

— te verstaan dat verzoeker over de in de aankondiging genoemde gelijkwaardige beroepservaring beschikt;

— te verstaan dat een andere kandidaat niet aan de voorwaarden voor het vergelijkend onderzoek voldoet,

en bijgevolg nietig te verklaren

— de aankondiging van genoemd vergelijkend onderzoek,

— het vergelijkend onderzoek,

— de besluiten van 8 februari 1971 en 16 februari 1971 en de stilzwijgende afwijzing van verzoekers administratieve klacht,

alsmede ten slotte

1 — Vertaald uit het Duits.

— de benoeming van een bepaalde andere kandidaat in één der betrokken posten.

Bij repliek en bij de mondelinge behandeling liet verzoeker het onderdeel vallen betreffende de vaststelling dat een bepaalde andere kandidaat niet voldoet aan de voorwaarden voor het vergelijkend onderzoek en betreffende diens benoeming in één der betrokken posten.

Wij zullen thans de overgebleven vorderingen op hun houdbaarheid toetsen.

1. Ter motivering daarvan beroept verzoeker zich in de eerste plaats op schending van artikel 1, lid 1, sub d, van bijlage III van het Statuut van de ambtenaren. In de aankondiging van een vergelijkend onderzoek moeten zijns inziens de desbetreffende diploma's en de aard en duur van de praktische ervaring nauwkeurig worden aangegeven. Alleen op die wijze wordt willekeur bij de keuze uitgesloten en rechterlijke controle mogelijk gemaakt. Aangezien de Commissie zich hieraan in het onderhavige geval niet heeft gehouden, moet de onderhavige aankondiging worden nietigverklaard.

In verband hiermee moge er aan worden herinnerd dat volgens de zojuist genoemde bepalingen van het Statuut de aankondiging van een verglijkend onderzoek vermeldt: „de diploma's en andere schriftelijke bewijsstukken of de ervaring die voor het ambt is vereist". Daar in casu moest worden voorzien in posten van de loopbaan B 5/B 4, moet bovendien worden gelet op artikel 5 van het Statuut van de ambtenaren, luidende dat categorie B omvat „functies met een uitvoerend en leidinggevend karakter, voor welke functies volledige middelbare (hogere middelbare) schoolkennis of een gelijkwaardige beroepservaring vereist is".

Op grond van deze teksten kan echter moeilijk worden betwijfeld dat de thans te beoordelen aankondiging aan de wettelijke minimumeisen voldoet. — Bovendien zijn zoals ik reeds bij het overzicht van de feiten heb gezegd — ook de aan de posten verbonden werkzaamheden nauwkeuriger aangegeven. Ook hierdoor heeft men nog een extra maatstaf voor de vereiste beroepservaring. Gezien het grote aantal volgens de rechtsorden der Lid-Staten in aanmerking komende diploma's en dus ook het grote aantal vergelijkingscriteria voor de noodzakelijke beroepservaring, kan inderdaad nauwelijks een nog meer gedetailleerde opgave dan in de onderhavige aankondiging worden verlangd. In dit verband verwijst de Commissie vooral ook naar de desbetreffende rechtspraak, namelijke het arrest in de zaken 18 en 19-64 (Jurisprudentie, Deel XI, blz. 837). Ook daarbij ging het om „gelijkwaardige beroepservaring" in het kader van een aankondiging van een vergelijkend onderzoek. Op de vraag op welke wijze kan worden vastgesteld of sollicitanten zonder volledige universitaire opleiding een gelijkwaardige beroepservaring bezitten (om een zodanig ambt ging het destijds), antwoordde het Hof van Justitie echter slechts in het algemeen dat te dien einde kan worden volstaan met het „eisen van een beroepservaring die blijkt uit de bevordering tot werkzaamheden en functies welke normaliter zijn voorbehouden aan bezitters van een universitair diploma".

Met betrekking tot verzoekers eerste grief meen ik derhalve dat de litigieuze aankondiging geen gebrek aan nauwkeurigheid kan worden verweten en dat de aankondiging en de daarop gebaseerde procedure derhalve niet kan worden vernietigd op de door verzoeker aangevoerde gronden.

2. Het tweede middel omvat een gehele groep bezwaren. Daarin wijst verzoeker op het ontbreken van een voldoende motivering, zulks in strijd met artikel 25 van het Statuut van de ambtenaren. Bovendien zouden de conclusies van de jury met betrekking tot verzoekers beroepservaring niet in overeenstemming zijn met de feiten en zou er misbruik van bevoegdheid zijn.

a) Om te beginnen het beweerde motiveringsgebrek. Zoals U weet, werd als motief voor verzoekers uitsluiting van het vergelijkend onderzoek alleen aangevoerd dat hij niet voldeed aan de voorwaarde in de aankondiging, waarin volledige middelbare (hogere middelbare)

schoolkennis of een gelijkwaardige beroepservaring wordt verlangd.
Deze motivering is wel erg kort, doch kan voor het vergelijkend onderzoek toereikend worden geacht. Ook dit blijkt uit de rechtspraak (arrest in de zaak 23-64, (Jurisprudentie, Deel XI, blz. 207). Overwegende dat de werkzaamheden van de jury geheim zijn, werd in dat geval namelijk als voldoende duidelijke motivering beschouwd" dat de jury een eerste keuze van de sollicitanten van wie de schriftelijke bewijsstukken overduidelijk de beste waren, heeft gedaan".
Waar dit toen gold, kan inderdaad slechts worden geconcludeerd dat verzoekers beroep op artikel 25 van het Statuut van de ambtenaren ook thans niet kan slagen.

b) Ten aanzien van het probleem „gelijkwaardige beroepservaring" rijst na de opmerkingen van partijen in de eerste plaats de vraag welk criterium moet gelden. Daar het om de vervulling van een B-post gaat, moet de beroepservaring volgens de Commissie op dit niveau liggen. Verzoeker acht dit criterium echter niet juist; hij is ervan overtuigd dat ook langdurige ervaring in een C-post voldoende moet zijn.
Dit probleem kan echter, wederom aan de hand van vroegere jurisprudentie, betrekkelijk gemakkelijk worden opgelost. Hiertoe kan nogmaals worden herinnerd aan het arrest in de zaken 18 en 19-64 en aan het feit dat volgens dit arrest de beroepservaring van sollicitanten zonder volledige universitaire opleiding als gelijkwaardig kan worden beschouwd, wanneer „die blijkt uit de bevordering tot werkzaamheden en functies welke normaliter zijn voorbehouden aan bezitters van een universitair diploma". Voor het onderhavige geval kan dit slechts betekenen dat gelijkwaardige beroepservaring slechts kan worden verkregen bij bevordering tot werkzaamheden en functies, welke normaliter zijn voorbehouden aan bezitters van diploma's, die nà afsluiting van de middelbare opleiding worden verkregen. Ervaring die in een B-post kan worden opgedaan, is derhalve bepalend en dit lijkt mij ook begrijpelijk, omdat anders het begrip „gelijkwaardig" in artikel 5 van het Statuut van de ambtenaren zijn zin zou verliezen. Daaraan is ook volstrekt niet zoals verzoeker vreest — het gevaar verbonden dat C-ambtenaren het opklimmen naar categorie B onmogelijk gemaakt wordt. Dit is wel degelijk mogelijk, bij voorbeeld wanneer kandidaten vóór hun indiensttreding bij de Gemeenschappen beroepservaring op hoger niveau hebben opgedaan, doch aanvankelijk genoegen nemen met indeling in een lagere categorie, of wanneer C-ambtenaren wegens de toevloed der werkzaamheden en de organisatie van de diensten, gedurende een van de omstandigheden afhankelijke periode, worden belast met werkzaamheden van de categorie B.
Voor het verdere onderzoek moeten wij derhalve met de Commissie ervan uitgaan dat kritiek slechts gerechtvaardigd is wanneer hij dienovereenkomstige bewijzen kan bijbrengen, dat wil zeggen voldoende beroepservaring in categorie B kan aantonen.

c) Gaan we na wat verzoeker terzake, dus onder het trefwoord „onjuiste beoordeling van de feiten" heeft aangevoerd, dan blijkt het volgende.
In de eerste plaats betoogt hij dat hij in december 1966 in Milaan aan een cursus voor computers van de derde generatie heeft deelgenomen en daarvoor een diploma van de firma IBM heeft gekregen. Voorts heeft hij nadien zijn kennis door werkzaamheden met computers verder aangevuld, waarvoor hij verwijst naar het getuigschrift van een directeur van IBM te Brussel. — Voorts kan niet worden ontkend dat hij en zijn collega's sedert 1966 bij toerbeurt steeds weer als „bedieningsman van het computerschakelpaneel" en als „computerbeheerder" werkzaam zijn geweest en dat hij deze werkzaamheden, waarop het vergelijkend onderzoek betrekking had, zelfs ten tijde van het vergelijkend onderzoek verrichtte. — Ten slotte kan hij wijzen op waarderende brieven van ambtenaren van de Commissie, voor wie hij computerwerkzaamheden heeft uitgevoerd.

Vraagt men zich af in hoeverre dit van belang is voor de beoordeling van het beroep, dan moeten wij met de Commissie vooreerst opmerken dat het door verzoeker genoemde IBM-diploma en het getuigschrift van een directeur van IBM niet als diploma's in de zin van artikel 5 van het Stuut van de ambtenaren en van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek kunnen worden beschouwd, daar het geen officiële getuigschriften zijn. Stellig hebben zij een zekere — niet al te grote — indicatiewaarde bij het onderzoek van de vraag of verzoeker over de in de aankondiging geëiste gelijkwaardige beroepservaring beschikt. — Voorts ben ik het met de Commissie eens dat de brieven van andere ambtenaren van de Commissie, waarin verzoekers werkzaamheden schijnbaar positief worden beoordeeld, nauwelijks bewijskracht hebben. Het is voor een buitenstaander immers niet mogelijk vast te stellen wie bedoelde werkzaamheden heeft verricht, of deze inderdaad aan verzoeker waren opgedragen en — wanneer dit het geval was — of verzoeker direct of eerst na de nodige herhalingen foutloos werk heeft geleverd.

Derhalve is één enkel punt beslissend: namelijk of uit het — ook door de Commissie erkende — feit dat gedurende enkele jaren, namelijk in een periode van reorganisatie waarin een tekort aan B-ambtenaren bestond, verzoeker — evenals zijn collega's — in het rekencentrum incidenteel B-werkzaamheden kreeg opgedragen, noodzakelijkerwijs volgt dat verzoeker een gelijkwaardige beroepservaring heeft. Het gaat hier echter om waardeoordelen, waarbij de beoordeling door de jury niet kan worden vervangen door een andere, in rechte op te stellen beoordeling. Blijkens vaste jurisprudentie (zie onder meer de zaken 35-62 en 16-63, (Jurisprudentie, Deel IX, blz. 415) is het Hof hiertoe in dergelijke gevallen zeker niet bevoegd. Het is dan ook alleen mogelijk na te gaan of de door verzoeker aangevoerde feiten talrijk en overtuigend genoeg zijn om zijn stelling te staven dat de door de jury gegeven beoordeling van zijn beroepservaring apert onjuist is.

Bij onderzoek van de met betrekking tot dit geschilpunt aangevoerde argumenten is een dergelijk oordeel echter moeilijk te verdedigen. Met name ook acht ik van belang wat de Commissie in dit verband heeft opgemerkt, namelijk dat de wijze waarop verzoeker tijdelijk de werkzaamheden van „bedieningsman van het computerschakelpaneel" en „computerbeheerder" heeft verricht, niet tot tevredenheid stemde en dat deze werkzaamheden hem daarom in 1970 reeds in mindere mate en sinds maart 1971 in het geheel niet meer zijn opgedragen. Inderdaad wordt hierop in het beoordelingsrapport over verzoeker in de jaren 1967—1969, dat ook aan de jury is overgelegd, reeds gezinspeeld. Verdere details waren de leden van de jury, die grotendeels uit ambtenaren van het rekencentrum bestond, waarschijnlijk uit eigen waarneming bekend. In ieder geval kon verzoeker werkelijk niets doorslaggevends aanvoeren voor zijn bewering dat de jury een duidelijk onjuiste beoordeling heeft gegeven door te ontkennen dat hij over gelijkwaardige beroepservaring beschikte.

Ook de grief dat de feiten onjuist zijn beoordeeld, kan dus niet tot toewijzing van de vordering leiden.

d) Over het middel misbruik van bevoegdheid kan ik ten slotte kort zijn. Verzoeker baseert dit hoofdzakelijk op de omstandigheid dat andere sollicitanten die eveneens tot categorie C behoorden, evenmin als verzoeker de voor categorie B voorgeschreven diploma's bezaten en over het algemeen dezelfde werkzaamheden verrichtten als verzoeker. Desondanks zijn zij wel toegelaten tot het vergelijkend onderzoek en later zelfs in de vacature benoemd.

De Commissie bestrijdt deze voorstelling van zaken in wezen niet. Bepalend voor de beoordeling rechtens is echter, dat het ook hier uiteindelijk gaat om een beoordelingskwestie. Het is inderdaad niet uitgesloten dat dit verschil in behandeling gerechtvaardigd is, gezien de uiteenlopende oordelen van het beoordelingsco-

mité over de prestaties en beroepservaringen der kandidaten. Aangezien verzoeker echter — zoals wij zagen — er niet in geslaagd is belangrijke aanduidingen ter weerlegging hiervan te verschaffen, kan ook hier slechts worden geconcludeerd dat het middel misbruik van bevoegdheid faalt.

3. Samenvattend stel ik derhalve voor het beroep ongegrond te verklaren en overeenkomstig artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering elk der partijen in haar eigen kosten te verwijzen.